

Motion till riksdagen 2009/10:Sk12

**av Helena Leander m.fl. (mp)
med anledning av prop. 2009/10:42**

Ett ytterligare förstärkt jobbskatteavdrag

Sammanfattning

Miljöpartiet säger nej till det fjärde steget i jobbskatteavdraget. Vi anser att detta är en olämplig åtgärd i rådande konjunkturläge. Reformen är ett dyrt sätt att skapa jobb och kommer att leda till försvagade statsfinanser. Samtidigt leder den till att öka inkomstklyftorna mellan dem som är inne på arbetsmarknaden och dem som står utanför. Vi menar att tillfälliga satsningar och tidigareläggning av investeringar är betydligt bättre för att möta den ekonomiska krisen. Vi förordar konjunkturstabiliserade åtgärder som är effektivare, leder till bättre fördelning av samhällets resurser och minskar klimat- och miljöpåverkan.

Miljöpartiet vill införa ett reformerat, mer rättvist jobbskatteavdrag där det nuvarande jobbskatteavdraget trappas av vid inkomster över 43 000 kr. Utformningen av jobbskatteavdraget leder till att olika typer av inkomster beskattas olika, vilket leder till ett ojämlikt skattesystem. Detta vill vi motverka genom att införa en skattereduktion för dem som är föräldralediga och sänka skatten för pensionärer.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om ett ytterligare förstärkt jobbskatteavdrag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett reformerat, mer rättvist jobbskatteavdrag som bygger på det nuvarande jobbskatteavdraget men trappas av vid inkomster över 43 000 kr och som innehåller ett föräldraavdrag.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minska skillnader i beskattning mellan olika typer av inkomst.

Fel! Okänt namn

Inledning

Den ekonomiska kris som världen går igenom lämnar inte Sverige oberört. 100 000 jobb har redan försvunnit och företagskonkurserna har ökat kraftigt. Även de närmaste åren innebär stora påfrestningar för svensk ekonomi och arbetsmarknad. Regeringens politik hitintills har varit otillräcklig för att möta den ekonomiska krisen på ett ansvarsfullt sätt. Man avvisade länge oppositionens och andra bedömares krav på finanspolitiska insatser för att upprätthålla efterfrågan i ekonomin och dämpa konjunkturedgången. Regeringen gör i och med budgetpropositionen för 2010 en helomvändning i sin finanspolitiska bedömning och presenterar ofinansierade reformer för cirka 32 miljarder kronor 2010.

Vår bedömning är att en stor del av dessa reformer är ineffektiva i rådande konjunkturläge och att de riskerar de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet. Större delen av de finanspolitiska reformer regeringen föreslår är att betrakta som permanenta utgiftsökningar och permanenta skattesänkningar, vilket går stick i stäv med vad som brukar betraktas som kriterier för en effektiv finanspolitik.

Regeringens enskilt största reform i budgetpropositionen 2010 är fjärde steget i jobbskatteavdraget. Detta försvagar de offentliga finanserna med 10 miljarder kronor. Enligt regeringens bedömning är det en effektiv åtgärd som kommer att leda till en ökad sysselsättning på såväl kort som lång sikt.

En skattesänkning för mycket

Miljöpartiet delar inte regeringens bedömning av effekterna av ett ytterligare förstärkt jobbskatteavdrag. Vi har tidigare accepterat stora delar av jobbskatteavdraget, men menar att det i detta läge är synnerligen olämpligt att gå vidare med ett fjärde steg. Flera argument finns för detta ställningstagande:

- ? Reformen är ett dyrt sätt att skapa jobb. Enligt regeringens beräkningar¹ är kostnaden cirka 3,3 miljoner kronor per jobb på kort sikt och 1 miljon kronor per jobb på lång sikt. I dagsläget finns betydligt mer kostnadseffektiva sätt att skapa jobb. Till exempel beräknar regeringen själv att pengarna till kommuner och landsting är ett betydligt billigare sätt att upprätthålla sysselsättningen (regeringen räknar på en styckkostnad på ca 700 000 kr per jobb).
- ? Reformen är ofinansierad men medför permanent lägre inkomster för staten. I det här konjunkturläget är det berättigat med en expansiv finanspolitik, men ett viktigt kriterium för att den ska vara effektiv är att den inte permanent urholkar de offentliga finanserna utan att reformerna kan dras tillbaka när konjunkturen vänt. Detta är en linje som regeringen själv har drivit hårt. Permanenta skattesänkningar är till skillnad från vad

¹ Bland annat rapporterat i DI 090823.

regeringen hävdar minst lika svåra att ta tillbaka som permanenta utgiftsökningar. Finanspolitiska rådet pekar i sin kommentar till budgetpropositionen på att det förstärkta jobbskatteavdraget innebär ”ett risktagande” och menar att det ”inte är helt lätt att förstå det stora inslaget av permanenta, ofinansierade reformer²”. Vi menar att tillfälliga satsningar och tidigareläggning av investeringar är betydligt bättre för att möta den ekonomiska krisen. Dessa medför inte permanent sämre offentliga finanser och är därför ett mer ansvarsfullt sätt att bekämpa den ekonomiska krisen.

- ? Den ekonomiska krisen drabbar människor på ett väldigt ojämnt sätt. De som blir arbetslösa blir inte bara av med jobbet, de får också en sämre ersättning på grund av de försämringar i arbetslöshetsförsäkringen som regeringen drivit igenom. De som däremot får behålla sina jobb har fått stora skattesänkningar genom de tidigare stegen i jobbskatteavdraget samtidigt som väldigt låga räntor leder till mer pengar i plånboken för många. Att i det läget ytterligare öka skillnaden mellan dem som är inne på arbetsmarknaden och dem som står utanför är ansvarslöst och skapar stora, växande klyftor i samhället.

Miljöpartiet är inte principiellt motståndare till att sänka skatter. Det kan mycket väl vara rimligt i vissa lägen. I det här konjunkturläget, när vi står inför en kraftig nedgång på arbetsmarknaden och har stora underskott i de offentliga finanserna, avvisar vi dock kraftigt ofinansierade skattesänkningar och föreslår i stället konjunkturstabiliserande åtgärder som är effektivare, leder till bättre fördelning av samhällets resurser och minskar klimat- och miljöpåverkan. Miljöpartiet prioriterar de människor som drabbas av krisen framför skattesänkningar för dem som redan har ett jobb.

Ett mer rättvist jobbskatteavdrag

Miljöpartiet säger nej till det fjärde steget i jobbskatteavdraget och föreslår i stället att det nuvarande förvärvsavdraget trappas av. Detta för att öka progressiviteten i skattesystemet och för att finansiera angelägna reformer. Miljöpartiets ambition är att låg- och medelinkomsttagare inte bör få någon inkomstskattehöjning. Avtrappningen föreslås börja vid ca 43 000 kr i månaden. För den som tjänar 70 000 kr i månaden betyder avtrappningen en skattehöjning på ca 500 kr i månaden. Avtrappningen görs med 1 % från ca 43 000 kr och ytterligare ca 1 % från 50 000 kr. Denna skatteförändring ger ca 1,1 miljard kronor i ökade skatteintäkter.

Införandet av jobbskatteavdraget har inneburit en skillnad mellan beskattningen av lön och andra ersättningar. Motivet är att det ska bli lönsammare att arbeta, men det slår orättvist mot pensionärer och dem som har inkomster från våra gemensamma socialförsäkringssystem. Miljöpartiet hade aldrig utformat

² Finanspolitiska rådet (2009), Kommentarer till Budgetpropositionen för 2010.

Fel! Okänt namn på

en skattesänkning på det sättet som nu är gjort. Vi har tidigare sänkt inkomstskatten på ett sätt som kommit alla till del. Vår ambition är att minska klyftan mellan skatt på förvärvsinkomst och andra ersättningar. Miljöpartiet föreslår därför ytterligare skattesänkningar för pensionärer i årets budgetmotion. Vi vill också att jobbskatteavdraget ska gälla även för den som är föräldraledig eller är hemma med tillfällig föräldrapenning. Med skattesystemets nuvarande utformning skapas drivkrafter att inte vara hemma med sjukt barn eller ta föräldraledigt. Vi anser det är orimligt att det finns stora skillnader i vilken skatt man betalar när man är föräldraledig och när man jobbar.

Miljöpartiet föreslår i årets budgetmotion att en skattereduktion – föräldraavdraget – införs för föräldralediga. Skattereduktionen ska vara utformad så att den i huvudsak ger samma skattelättnad som jobbskatteavdragets första tre steg. Genom att införa ett föräldraavdrag försvinner den omotiverade skatteskillnaden som i dag uppstår när man går från arbete till att vara föräldraledig. Skattereduktionen blir vid en föräldrapenning på 16 700 kr före skatt ca 800 kr per månad (se tabell nedan). Föräldraavdraget beräknas kosta cirka 1 miljard kronor att införa

Tabell Effekterna av föräldraavdraget

Föräldraavdraget	
Föräldrapenning/månad	Skattereduktion/månad
8 300	600
12 500	800
16 700	1 000
20 800	1 200

Stockholm den 11 november 2009

Helena Leander (mp)

Per Bolund (mp)

Mats Pertoft (mp)

Ulf Holm (mp)